

© ALEX SIEVERS

'In tien jaar tijd is er veel veranderd. Vroeger werden senioren gezien als ziek, zwak en misselijk. Dat is nu anders'

Alex Sievers

Alex Sievers: "De inwoners blijven tegenwoordig ook in de zomer in Sun City. Het is een echte gemeenschap geworden."

Niemand wil nog een rusthuis

Senioren willen genieten, zichzelf ontplooiën en midden in de samenleving staan. Nieuwe woonconcepten en technologieën spelen daarop in.

TEKST ROB HARTGERS

In Amerika is het al jarenlang de normaalste zaak van de wereld: woongemeenschappen, soms complete stadjes, waar alleen maar senioren wonen. Eén van de bekendste voorbeelden is Sun City in de zuidelijke staat Arizona. Dit stadje werd begin jaren zestig gesticht en telt inmiddels ruim veertigduizend inwoners. Meer dan 80 procent van de bevolking is ouder dan 65. Adviseur Wonen Alex Sievers van het bureau Beyond Now zag in 2002 op een World Press Photo-tentoonstelling voor het eerst foto's van Sun City. Hij was meteen geïntrigeerd. "Sinds midden jaren negentig werd in Nederland door ontwikkelaars steeds vaker gesproken

over de seniorenmarkt. Maar niemand vroeg senioren wat ze eigenlijk zelf willen. In de VS gebeurde dat wel."

SIEVERS REISDE AF NAAR Arizona en kwam razend enthousiast terug. Wat hem vooral aansprak was de manier waarop Sun City is georganiseerd. Vrijwel het hele stadje wordt gerund door vrijwilligers. Er zijn groepen bewoners die de straten vegen, bewoners die verantwoordelijk zijn voor het bestuur en senioren die lesgeven op scholen in de omgeving. "In de beginjaren van Sun City woonden veel mensen er slechts een deel van het jaar – meestal alleen in de winter, als het in Arizona nog aangenaam weer is. Deze snowbirds vormen nu nog maar een kleine groep. De inwoners blijven tegenwoordig ook in de zomer in Sun City. Het is een echte gemeenschap geworden."

IN NEDERLAND GING Sievers voortvarend van start met plannen voor een seniorenstad in de polder. Al snel haakten grote projectontwikkelaars en financiers aan. Door de kredietcrisis verdwenen de plannen enige jaren in

de ijskast, maar Sievers denkt dat hij binnenkort het eerste Senior Smart Living-project (de nieuwe naam van de seniorenstad) kan aankondigen. De tijd is er rijp voor, denkt hij: "In tien jaar tijd is er veel veranderd. Vroeger werden senioren gezien als ziek, zwak en misselijk. Dat is nu anders."

'De slimste persoon in de kamer is straks de kamer zelf'

Tony Bosma

Ontwikkelaars en beleidsmakers beginnen te begrijpen dat ze niet weggestopt willen worden in een rusthuis. Ze willen dingen doen en midden in de maatschappij staan."

IN GESPREKKEN DIE hij voert met ouderen komen volgens Sievers steeds dezelfde kernwaarden terug. "Het gaat over het aantal kamers, over een tuin of een balkon en andere fysieke zaken,

maar ik hoor vooral dat mensen willen genieten, zichzelf ontplooiën, en de verbinding zoeken met hun omgeving." Zo groot als Sun City zal Sievers' Senior Smart City niet worden. Zelf noemt hij 1500 woningen het maximum, maar zelfs dat is op dit moment veel te ambitieus. Het zal eerder in de buurt komen van 250 tot 500 huishoudens. Hij omschrijft het project als een 'woonconcept met gemeenschappelijke voorzieningen'. Een belangrijk onderdeel van de Smart City wordt het 'clubhuis', waar van alles georganiseerd zal worden door en voor de bewoners. Net als in Sun City wil Sievers dat de bewoners van de Smart City zelf de handen uit de mouwen steken, bijvoorbeeld door cursussen te geven aan mensen uit de omgeving.

ALS SIEVERS' DROOM werkelijkheid wordt, heeft Nederland binnenkort zijn eerste seniorenstad (of dorp). Maar ook zonder dit nieuwe woonconcept zal de woonomgeving van senioren in de toekomst ingrijpend veranderen, denkt trendwatcher en futuroloog Tony Bosma. Volgens hem

zullen senioren steeds meer gebruik gaan maken van allerlei elektronische snufjes (domotica). Zelfs robots zullen in het seniorenhuis van de toekomst een vertrouwd fenomeen worden. Bosma ziet vooral een belangrijke rol weggelegd voor sensoren: "Met sensoren kun je van alles registreren. Die informatie kan vervolgens eenvoudig op afstand worden uitgelezen." Denk aan een sensor die bijhoudt hoe vaak de koelkast open en dicht gaat. Zo kunnen kinderen met een app op hun smartphone zien of hun bejaarde ouders wel genoeg eten of drinken. Daarnaast zijn er natuurlijk al apps waarmee je de binnenhuisklimaat kunt regelen, je waterverbruik kunt registreren en ga zo maar door. Ook schoonmaken wordt in de toekomst een stuk eenvoudiger dankzij nieuwe technologieën. Bosma: "Het Engelse bedrijf Dyson, bekend van de stofzuigers, investeert op dit moment miljoenen in nieuwe, volautomatische schoonmaakapparatuur. De robotstofzuiger is slechts het begin. De slimste persoon in de kamer is straks de kamer zelf."